

درون‌گروی ناظر به توجیه و برون‌گروی ناظر به معرفت

به مثابه دستاورد نگرش دوگانه‌انگار آئودی در معرفت‌شناسی

محسن شمس^۱
امیرحسین منصوری نوری^۲
عبدالله صلواتی^۳
عین‌الله خادمی^۴

چکیده:

از حدود نیم‌قرن پیش، دوگانگی درون‌گروی و برون‌گروی در خصوص توجیه و معرفت‌بخشی چالش‌برانگیز بوده و گرایش به یکی از آن دو، به مثابه مشخصه‌ی دیدگاه معرفتی معرفت‌شناسان معاصر تلقی می‌شده است. درون‌گروی، مبتنی بر ضرورت درونی‌بودن همه‌ی عوامل توجیه و معرفت، و برون‌گروی در نقطه‌ی مقابل و مبتنی بر سلب ضرورت یادشده است. رابرت آئودی، در خصوص توجیه و معرفت نظریه‌ای ترکیبی دارد؛ «درون‌گروی ناظر به توجیه و برون‌گروی ناظر به معرفت». پرسش محوری این نوشتار این است که از دیدگاه آئودی دیدگاه ترکیبی در مورد توجیه و معرفت چگونه ممکن است، منشأ آن چیست و چگونه متمایز می‌شود؟ آئودی مانند گتیه تعریف سه‌جزئی معرفت را قابل انتقاد می‌داند، از تفاوت شالوده توجیه و معرفت سخن می‌گوید و معرفت را به خاطر وابستگی به صدق مانند توجیه دسترس پذیر نمی‌داند. ترکیبی بودن نظریه و تفصیل آن در خصوص توجیه و معرفت، مبتنی بر دیدگاه دوگانه‌انگار او به موضوع معرفت‌شناسی و اعتقاد او به تفاوت در قابلیت دسترسی به دو موضوع موازی معرفت‌شناسی یعنی توجیه و معرفت است؛ او توجیه را درونی و معرفت را بیرونی می‌داند. نظریه آئودی تنها نظریه تفصیلی و ترکیبی مشهور در باب ماهیت توجیه و معرفت است.

کلید واژه‌ها: درون‌گروی، برون‌گروی، دسترسی، توجیه، معرفت

۱. دانشجوی دکتری فلسفه دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران. (نویسنده مسؤل).
mohsenshams68@gmail.com

۲. دانشجوی دکتری فلسفه دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران. Amirhoseindoa@gmail.com

۳. دانشیار فلسفه دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران. salavati2010@gmail.com

۴. استاد فلسفه دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، تهران. e_khademi@gmail.com

تاریخ دریافت مقاله: ۹۹/۶/۲۳ تاریخ پذیرش مقاله: ۹۹/۹/۹